

Przedmiotowy system oceniania z historii, wiedzy i społeczeństwa oraz historii i teraźniejszości

I. Cele edukacyjne:

- rozwijanie umiejętności praktycznych umożliwiających korzystanie z różnorodnych źródeł wiedzy,
- przygotowanie uczniów do samodzielnej interpretacji wiedzy statystycznej,
- przygotowanie uczniów do wykorzystania wiedzy i umiejętności przedmiotu w pracy zawodowej i życiu publicznym,
- rozwijanie umiejętności samodzielnego poszerzania zakresu wiedzy o społeczeństwie w warunkach indywidualnej i zespołowej pracy,
- stworzenie szans na osiągnięcie sukcesu edukacyjnego,
- motywowanie uczniów do nauki i indywidualizowanie wymagań do poziomu intelektualnego i predyspozycji rozwojowych,
- diagnozowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i informowanie rodziców o postępach w nauce.

II. System oceniania, procedury i skale ocen zgodnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

III. Kryteria oceniania z poszczególnych przedmiotów:

a) Historia (zakres podstawowy i rozszerzony)

Ocena celująca (6) Uczeń:

- ma wiedzę i umiejętności historyczne określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w różnych sytuacjach problemowych,
- zna literaturę historyczną, potrafi zastosować wiedzę w różnych sytuacjach problemowych,
- samodzielnie rozwija swoje zainteresowania,
- startuje z sukcesami w konkursach i olimpiadach historycznych (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 20 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych [DzU nr 156, poz. 1046] finalistom lub laureatom olimpiad albo konkursów przysługują oceny celujące; jednak ze względu na ograniczony zasięg tematyczny programu pierwszej klasy szkoły ponadgimnazjalnej osiągnięcie sukcesu w olimpiadzie lub konkursie nie powinno decydować o ocenie celującej),
- samodzielnie formułuje i rozwiązuje problemy historyczne z wykorzystaniem popularnonaukowych i naukowych źródeł informacji.
- buduje złożoną i problemową narrację historyczną (tylko poziom rozszerzony)

Ocena bardzo dobra (5) Uczeń:

- ma wiedzę i umiejętności historyczne określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w różnych sytuacjach problemowych,
- analizuje i porównuje dane zawarte w różnych źródłach historycznych, potrafi je samodzielnie zinterpretować,
- zauważa rozmaite interpretacje wydarzeń i procesów historycznych,
- samodzielnie ocenia postacie, wydarzenia i procesy,
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji i w trakcie zajęć pozalekcyjnych,
- formułuje problemy historyczne.
- buduje dojrzałą narrację historyczną opartą na gruntownej wiedzy i łączeniu wydarzeń w logiczny ciąg przyczynowo-skutkowy (tylko poziom rozszerzony)

Ocena dobra (4) Uczeń:

- ma wiedzę i umiejętności historyczne określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w typowych sytuacjach,
- analizuje i porównuje informacje zawarte w różnych źródłach,
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji,
- dokonuje wszechstronnej rekonstrukcji genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska historycznego.

Ocena dostateczna (3) Uczeń:

- ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej,
- selekcjonuje podstawowe fakty,
- wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe,
- odnajduje najważniejsze informacje zawarte w kilku źródłach pisanych, dokonuje ich wspólnej analizy,
- odróżnia fakty od opinii,
- przeprowadza podstawowe rekonstrukcje genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska z jednej płaszczyzny procesu historycznego,
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej.

Ocena dopuszczająca (2) Uczeń:

- ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej,
- sytuuje najważniejsze wydarzenia w czasie i przestrzeni,
- rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe,
- przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej,
- określa rodzaj źródła historycznego, odszukuje najważniejsze informacje w źródle pisanym.

Ocena niedostateczna (1) Uczeń:

- ma luki w wiadomościach, które są trudne do uzupełnienia,
- notorycznie nie przygotowuje się do lekcji,
- nie rozumie i nie potrafi wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela,
- odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki oraz biernością na lekcji.

b) Wiedza o społeczeństwie

Ocena celująca (6) Uczeń:

- spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem.
- osiągnął bardzo wysoki poziom rozwoju intelektualnego, co przejawia się m.in. w próbach samodzielnej interpretacji skomplikowanych problemów społecznych, politycznych lub prawnych.
- jest ponadprzeciętnie aktywny, zaangażowany w akcje społeczne i proobywatelskie, często przyjmuje rolę lidera społecznego.

Ocena bardzo dobra (5) Uczeń:

- umie ocenić otaczającą rzeczywistość społeczno-polityczną zgodnie z przyjętymi kryteriami,
- nie tylko poprawnie wykorzystuje zdobytą wiedzę do przeprowadzania pogłębionych analiz i syntez, lecz także potrafi formułować dojrzałe oceny, dobrze argumentować swoje racje i celnie ripostować podczas dyskusji lub debaty.
- wykazuje się dojrzałą postawą obywatelską, jest bardzo aktywny na różnych polach działalności społecznej, przy czym jego aktywność wykracza poza ramy szkoły, do której uczęszcza.

Ocena dobra (4) Uczeń:

- spełnia wymagania podstawowe, a ponadto wykazuje zainteresowanie omawianą na zajęciach problematyką,
- potrafi przygotować pisma o charakterze oficjalnym, wychodzące poza schematyczne wzory, a ponadto potrafi analitycznie i syntetycznie wykorzystywać posiadaną wiedzę.
- przejawia dużą aktywność, często inicjuje różne przedsięwzięcia, a ponadto podejmuje się działań wykraczających poza zaangażowanie klasy, do której przynależy.

Ocena dostateczna (3) Uczeń:

- nie tylko potrafi opisowo przedstawiać posiadaną wiedzę, lecz także stosuje bardziej skomplikowane operacje umysłowe, takie jak: porównywanie i rozpoznawanie faktów, wyciąganie prostych wniosków;
- wypełnia według wzoru druki urzędowe,

– wykazuje się przeciętną aktywnością, bierze jednak udział w projektach klasowych i sumiennie wykonuje przydzielone mu zadania.

Ocena dopuszczająca (2) Uczeń:

– potrafi wykonać większość zadań praktycznych (np. wyszukać potrzebną informację, przygotować prostą prezentację), dodatkowo nie sprawia mu kłopotu stosowanie posiadanej wiedzy do jej opisu; – sam nie przejawia nadmiernej aktywności, ale wykonuje większość zadań zleconych przez nauczyciela.

Ocena niedostateczna (1) Uczeń:

- nie opanował wymagań określonych na ocenę dopuszczającą;
- nie rozumie i nie potrafi wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela,
- odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki oraz biernością na lekcji.
- nie potrafi pracować w zespole, przeszkadza tym, którzy starają się pracować, nie wykonuje zadanej pracy, nie stara się o potrzebne materiały;
- nie angażuje się w działania grupy nawet pod presją jej członków.

c) Historia i teraźniejszość

Uczeń otrzymuje ocenę:

celującą, jeżeli:

- opanował w pełni zakres wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej;
- charakteryzuje go systematyczna i efektywna praca indywidualna i zespołowa;
- samodzielnie i twórczo sięga do różnych źródeł informacji, analizuje je i wyciąga wnioski;
- chętnie uczestniczy w dyskusjach i pracach w grupach;
- bezbłędnie formułuje wnioski i broni swoich poglądów, sprawnie posługując się argumentami;
- przejawia samodzielne inicjatywy dotyczące rozwiązywania konkretnych problemów;
- proponuje rozwiązania niestandardowe;
- wykorzystuje wiedzę nie tylko z historii i wiedzy o społeczeństwie, ale również z przedmiotów pokrewnych;
- wzorowo wywiązuje się z powierzonych zadań i ról;
- odnosi sukcesy w konkursach historycznych i wiedzy o społeczeństwie zarówno w szkole, jak poza nią;
- jest zawsze chętny do działania, spełnia się jako wolontariusz, np. bierze udział w debatach oksfordzkich, przygotowuje wybory do szkolnego samorządu, symulację wyborów, uczestniczy w akcjach organizowanych przez organizacje pozarządowe (np. Kartka dla

Powstańca, Światełko Pamięci czy akcja pisania listów w obronie bezprawnie uwięzionych organizowana przez Amnesty International);

– potrafi zorganizować spotkanie np. ze świadkiem historii i wspólnie z nauczycielem je poprowadzić, przygotować scenariusz ciekawego wyjścia tematycznego czy szkolnych obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych itp.

– pomaga nauczycielowi w wyszukiwaniu ciekawych form aktywności obywatelskiej proponowanych przez władze państwowe i samorządowe, organizacje pozarządowe oraz społeczności lokalne i włączaniu w nie klasy/szkoły.

– cechuje go postawa otwartości i wrażliwości na potrzeby innych.

bardzo dobrą, jeżeli:

– opanował w pełni zakres wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej;

– charakteryzuje go systematyczna i efektywna praca indywidualna i zespołowa;

– sprawnie korzysta ze wszystkich dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji;

– potrafi dzięki wskazówkom nauczyciela dotrzeć do innych źródeł informacji;

– chętnie uczestniczy w dyskusjach i pracy w grupach;

– właściwie formułuje wnioski i broni swoich poglądów, posługując się argumentami;

– wyróżniająco wywiązuje się z powierzonych zadań i ról;

– bierze udział w konkursach historycznych i wiedzy o społeczeństwie zarówno w szkole, jak poza nią;

– wykorzystuje wiedzę nie tylko z historii i wiedzy o społeczeństwie, ale również z przedmiotów pokrewnych;

– ma dużą wiedzę o historii regionu;

– jest chętny do działania, spełnia się jako wolontariusz, np. bierze udział w debatach oksfordzkich, przygotowuje wybory do szkolnego samorządu, symulację wyborów, uczestniczy w akcjach organizowanych przez organizacje pozarządowe (np. Kartka dla Powstańca, Światełko Pamięci czy akcja pisania listów w obronie bezprawnie uwięzionych organizowana przez Amnesty International);

– potrafi zainicjować ciekawe zadania związane z inicjatywami obywatelskimi dla zespołu klasowego;

– cechuje go postawa otwartości i wrażliwości na potrzeby innych.

dobłą, jeżeli:

– opanował zakres wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej w stopniu średnim;

– zazwyczaj charakteryzuje go systematyczna i efektywna praca indywidualna i zespołowa;

- potrafi korzystać z większości poznanych w czasie lekcji źródeł informacji;
- często uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowych/grupowych;
- poprawnie formułuje wnioski i broni swoich poglądów;
- odpowiednio wywiązuje się z powierzonych zadań i ról;
- zna najważniejsze wydarzenia i postacie z dziejów regionu;
- próbuje wykorzystywać wiedzę nie tylko z historii i wiedzy o społeczeństwie, ale również z przedmiotów pokrewnych;
- zawsze chętnie uczestniczy w życiu szkoły i różnych aktywnościach proponowanych przez nauczyciela, czasami sam je inicjuje.
- włącza się w wolontariat.

dostateczną, jeżeli:

- opanował zakres wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej w stopniu poprawnym;
- czasami pracuje niesystematycznie i niezbyt chętnie podejmuje pracę indywidualną, grupową lub zespołową;
- potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji;
- rzadko uczestniczy w dyskusji i pracach zespołowych/grupowych;
- czasami poprawnie formułuje wnioski;
- ma problemy z obroną swoich poglądów;
- stara się wywiązywać się z powierzonych mu zadań;
- zna niektóre wydarzenia i postacie z dziejów regionu;
- na ogół chętnie uczestniczy w życiu szkoły i różnych aktywnościach proponowanych przez nauczyciela, czasami sam je inicjuje.
- czasami podejmuje działania jako wolontariusz.

dopuszczającą, jeżeli:

- opanował zakres wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej na poziomie elementarnym;
- nie pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje zadania wskazane przez nauczyciela;
- nie pracuje w grupie ani w zespole zadaniowym;
- nie formułuje własnych wniosków;
- przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia wymagające zastosowania podstawowych umiejętności;

- rzadko wywiązuje się z powierzonych mu zadań;
- rzadko uczestniczy w debatach, dyskusjach punktowanych;
- nie jest wolontariuszem.

niedostateczną, jeżeli:

- nie opanował podstawy programowej nawet na poziomie elementarnym;
- nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowej wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej;
- nie podejmuje prób samodzielnego myślenia, rozwiązywania problemów;
- nie wyraża chęci współpracy z nauczycielem i innymi uczniami;
- nie wywiązuje się z powierzonych mu zadań;
- nie bierze udziału w debatach, dyskusjach punktowanych itp.;
- nie wyraża chęci poprawy niezaliczonych partii materiału (np. ocen ze sprawdzianów czy prac terminowych);
- nie jest zainteresowany wolontariatem.